

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 01.01.2014
Avaldamismärge: RT I, 22.11.2013, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
15.11.2013 otsus nr 324

Perekonnaseisutoimingute seaduse, rahvastikuregistri seaduse, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus

Vastu võetud 07.11.2013

§ 1. Perekonnaseisutoimingute seaduse muutmine

Perekonnaseisutoimingute seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 lõike 3 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Valla- ja linnavalitsused registreerivad sünde ja surmi käesoleva seaduse §-des 21 ja 31 sätestatud juhtudel ning väljastavad esmaseid sünni- ja surmatõendeid.”;

2)paragrahvi 3 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Maavalitsused registreerivad sünde ja surmi, kinnitavad abielude sõlmimist ja lahutamist, muudavad ja parandavad perekonnaseisuandmeid, teevad andmehõivekandeid perekonnaseisuaktide, kohtulahendite, välisriigi perekonnaseisudokumentide ja kirikuraamatute alusel, annavad väljavõtteid perekonnaseisuandmetest ja ära kirju perekonnakirjadest, säilitavad kirikuraamatuid, perekonnaseisuakte ja perekonnakirju, teevad nimeõiguslikke muudatusi kajastavaid kandeid ning seaduses sätestatud juhtudel muid perekonnaseisutoiminguid. Maavalitsused juhendavad kohaliku omavalitsuse üksuste perekonnaseisuametnikke ja vaimulikke perekonnaseisutoimingute tegemise küsimustes ning korraldavad koostöös Siseministeeriumiga kohaliku omavalitsuse üksuste perekonnaseisuametnike koolitust ja eksamit.”;

3)paragrahvi 3 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Siseministeerium juhendab teisi perekonnaseisuasutusi perekonnaseisutoimingute tegemise küsimustes, muudab ja parandab perekonnaseisuandmeid, annab väljavõtteid perekonnaseisudokumentidest, mis ei ole maavalitsuses säilinud, ja ära kirju perekonnakirjadest, teeb andmehõivekandeid kirikuraamatute, perekonnaseisudokumentide ja kohtulahendite alusel ning nimeõiguslikke muudatusi kajastavaid kandeid, säilitab perekonnakirju, kirikuraamatuid, nimemuutmise toimikuid, perekonnaseisuakte ja perekonnaseisukannete väljatrükke ning teeb seaduses sätestatud juhtudel muid perekonnaseisutoiminguid. Siseministeerium korraldab koostöös maavalitsustega maavalitsuse perekonnaseisuametnike koolitust ja eksamit.”;

4)paragrahvi 4 lõiget 2 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Perekonnaseisuametnikuna tegutsemise õiguse annab regionaalminister ametnikule viieks aastaks.”;

5)paragrahvi 4 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Perekonnaseisuametniku eksamil kontrollitakse ametniku ja vaimuliku teadmisi perekonnaõigusest ning perekonnaseisutoimingute tegemise õiguslikest alustest ja ametniku teadmisi perekonnaseisutoimingute tegemise infotehnoloogilisest korraldusest. Eksamile eelneb ettevalmistav koolitus. Koolitusel osalemine ei ole eksami sooritajale kohustuslik.”;

6)paragrahvi 4 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Regionaalminister pikendab iga viie aasta möödumisel perekonnaseisuametnikuna tegutsemise õigust järgmiseks viieks aastaks, ilma et perekonnaseisuametnik oleks teinud uue eksami, kui perekonnaseisuametnik

on iga viie aasta möödumisel osalenud käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud eksamile eelneval ettevalmistaval koolitusel.”;

7)paragrahvi 6 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Perekonnaseisukande aluseks olev välisriigi dokument peab olema legaliseeritud või kinnitatud välisriigi avaliku dokumendi legaliseerimise nõude tühistamise konventsiooni artikli 3 esimeses lõikes nimetatud tunnistusega (*apostille*’ga), välja arvatud juhul, kui välisleping näeb ette teisiti või kui dokument edastatakse diplomaatiliste või ametlike kanalite kaudu.”;

8)paragrahvi 7 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Perekonnaseisukanded registreeritakse rahvastikuregistris.”;

9)paragrahvi 7 lõike 8 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui kannete tegemine rahvastikuregistrisse ei ole ajutiselt võimalik, tehakse kanded paberil.”;

10)paragrahvi 7 lõike 10 kolmas lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui andmehõivekanne tehakse välisriigi dokumendi alusel, edastatakse Siseministeeriumile koos allkirjastatud väljatrükiga ka kande aluseks oleva dokumendi ametniku allkirjastatud koopia.”;

11)paragrahvi 9 lõikest 4 jäetakse välja teine lause;

12)paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 5¹järgmises sõnastuses:

„(5¹) Isiku elukoht käesoleva seaduse tähenduses on isiku rahvastikuregistrisse kantud elukoht.”;

13)paragrahvi 9 lõiget 7 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Avaldus registreeritakse rahvastikuregistris.”;

14)seadust täiendatakse §-ga 9¹järgmises sõnastuses:

„§ 9¹. Tõlgi kasutamine perekonnaseisutoimingu tegemisel

(1) Kui avaldaja ei valda eesti keelt ja perekonnaseisuametnik ei tõlgi toiminguga seotut ise, teavitab ametnik avaldajat võimalusest kaasata toimingu tegemisele tõlk.

(2) Tõlgi kaasamise kulud katab avaldaja.

(3) Perekonnaseisutoimingu tegemise avalduse sisu tõlgib tõlk avaldajale suuliselt. Andmete õigsust kinnitab avaldaja allkirjaga avaldusel. Avalduses märgitakse, millisesse keelde avaldus tõlgiti ja tõlgi isikuandmed. Tõlk kinnitab märget oma allkirjaga.

(4) Kui perekonnaseisuametnikul tekib kahtlus tõlke õigsuses, võib ta keelduda avaldaja kaasatud tõlgi osalemisest menetluses. Vajaduse korral pikendatakse menetlustähtaega, kuni avaldaja kaasab usaldusväärse tõlgi.”;

15)paragrahvi 12 lõiget 2 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Perekonnaseisuaktilt andmehõivekandega rahvastikuregistrisse kantud perekonnaseisuandmete parandamisel andmete registrisse kandmise aluseks olnud perekonnaseisuakti ei parandata.”;

16)paragrahvi 13 lõiked 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Perekonnaseisuasutus võib teha perekonnaseisuandmetes vajalikud muudatused ametiülesande korras, kui perekonnaseisuandmed on muutunud kohtuotsuse alusel või kui andmete ebaõigsus ilmneb Eesti või välisriigi perekonnaseisu- või muudest dokumentidest.

(4) Kui isik leiab, et tema kohta rahvastikuregistrisse kantud perekonnaseisuandmed on valed, kuid andmete muutmiseks puudub käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud alus, on isikul õigus pöörduda asjaolu tuvastamiseks kohtusse ning perekonnaseisuandmed muudetakse registrisse kantavat asjaolu tuvastava kohtulahendi alusel.”;

17)paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Perekonnaseisuaktilt andmehõivekandega rahvastikuregistrisse kantud perekonnaseisuandmete muutmisel andmete registrisse kandmise aluseks olnud perekonnaseisuakti ei muudeta.”;

18)paragrahvi 15 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 15. Perekonnaseisuandmete väljastamine”;

19)paragrahvi 15 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Isikul on õigus saada väljavõtteid enda, oma alaealiste laste ja eestkostetavate perekonnaseisuandmetest. Muudel juhtudel väljastatakse andmeid õigustatud huvi korral, arvestades rahvastikuregistri seaduse § 72 lõikes 3 sätestatud.

(2) Perekonnaseisuandmetest tehakse kinnitatud väljavõtteid. Väljavõtteid võib väljastada nii elektrooniliselt kui ka paberil. Väljavõttel peab olema märges „Kinnitatud väljavõte”;

20)paragrahvi 15 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Väljavõte vormistatakse eesti keeles. Välisriigis esitamiseks vormistatakse mitmekeelne väljavõte.”;

21)seadust täiendatakse §-dega 15¹–15³järgmises sõnastuses:

„§ 15¹. Perekonnasündmuse kohta väljastatav tõend

(1) Käesolevas seaduses sätestatud Eesti perekonnaseisuasutuses toimunud perekonnasündmuse kohta väljastatakse isikule kinnitatud väljavõttena tõend.

(2) Igal avaldajal on õigus saada tõend perekonnasündmuse kande kohta. Esmane tõend väljastatakse 14 päeva jooksul kande tegemisest arvates. Avaldaja soovi korral väljastab perekonnaseisuasutus esmase tõendi vahetult pärast perekonnasündmuse kohta kande tegemist.

(3) Korduva tõendi väljastab maavalitsus või konsulaarametnik isiku esitatud perekonnasündmuse tõendi väljastamise avalduse alusel. Avalduse võib esitada ka esindaja kaudu. Esindusõigus antakse kirjaliku volitusega.

(4) Esmane tõend väljastatakse tasuta. Korduva tõendi väljastamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(5) Käesoleva seaduse § 15 lõikes 6 sätestatud mitmekeelne väljavõte välisriigis esitamiseks väljastatakse korduva tõendina.

(6) Teabevärava eesti.ee kaudu on võimalik taotleda perekonnaseisuandmete kohta tõendit iseenda ja oma alaealiste laste või eestkostetavate kohta.

§ 15². Perekonna- ja nimeõiguslikku muudatust kajastavalt dokumendilt andmete väljastamine

(1) Perekonnaseisuasutuses säilitatavalt perekonna- või nimeõiguslikku muudatust kajastavalt dokumendilt väljastatakse andmeid:

- 1) täisealisele isikule tema enda, tema alaealiste laste ja eestkostetavate kohta;
- 2) riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutusele ning juriidilisele ja füüsilisele isikule neile seadusega või seaduse alusel antud avaliku ülesande täitmiseks;
- 3) juriidilisele ja füüsilisele isikule õigustatud huvi korral, arvestades rahvastikuregistri seaduse § 72 lõikes 3 sätestatud.

(2) Perekonnaseisuasutuses säilitatavalt dokumendilt väljastatakse andmeid teatisena või perekonnaseisudokumendi koopiana.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud juhul väljastatakse andmed ainult siis, kui neid ei ole rahvastikuregistrisse kantud.

(4) Enne 2010. aasta 1. juulit surnult sündinud lapse kohta väljastatakse sünniandmed sünnitõendina, millele lisatakse märges selle kohta, et laps sündis surnult.

§ 15³. Riigilõiv nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/2003 alusel tõendi väljastamise eest abieluasjades tehtud kohtuotsuse kohta

Nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1347/2000 (ELT L 338, 23.12.2003, lk 1–29), alusel tõendi väljastamise eest abieluasjades tehtud kohtuotsuse kohta tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.”;

22)paragrahvi 17 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õigus antakse viieks aastaks. Iga viie aasta möödumisel antakse vaimulikule käesoleva seaduse § 18 lõikes 1 nimetatud taotluse alusel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õigus järgmiseks viieks aastaks uut eksamit tegemata, kui vaimulik:

- 1) on eelneva viieaastase perioodi jooksul kinnitanud vähemalt 25 abielu sõlmimist;
- 2) vastab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 ja 6–10 sätestatud nõuetele;
- 3) on iga viie aasta järel läbinud käesoleva seaduse § 4 lõikes 3 nimetatud koolituse.”;

23)paragrahvi 22 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Sünni registreerimisel kantakse rahvastikuregistrisse järgmised andmed:

- 1) lapse isikunimi, sugu, sünniaeg, isikukood, sünnikoht ja kodakondsus;
- 2) ema isikukood;
- 3) isa isikukood;
- 4) hooldusõiguse kuuluvus.”;

24)paragrahvi 23 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Sünni registreerimiseks esitab lapse seaduslik esindaja ühe kuu jooksul lapse sündimise päevast arvates perekonnaseisuasutuses isiklikult sellekohase avalduse.”;

25)paragrahvi 23 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Teabevärava eesti.ee kaudu või digitaalallkirjaga kinnitatult võivad lapse sünni registreerimise avalduse esitada omavahel abielus olevad vanemad juhul, kui tervishoiuteenuse osutaja on meditsiinilise sünnitõendi andmed rahvastikuregistrile edastanud.”;

26)paragrahvi 24 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Lapse sugu, sünniaeg ja isikukood kantakse rahvastikuregistrisse tervishoiuteenuse osutaja tõendi või kohtulahendi alusel.”;

27)paragrahvi 25 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lapse ema andmed kantakse rahvastikuregistrisse tervishoiuteenuse osutaja tõendi või kohtulahendi alusel.”;

28)paragrahvi 25 lõike 3 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Lapse emaga abielus oleva või perekonnaseaduse § 86 lõikes 1 nimetatud mehe andmeid ei kanta isa andmetena rahvastikuregistrisse, kui abikaasad või endised abikaasad on selle kohta esitanud perekonnaseisuasutusele ühise avalduse.”;

29)paragrahvi 25 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Kui on alust arvata, et käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud avalduse esitamine võib osutada pärast lapse sündi võimatuks või raskeks, võib avalduse esitada naise raseduse ajal.”;

30)paragrahvi 26 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Kui laps on sündinud kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seaduse §-des 18 ja 21 sätestatud kunstliku viljastamise tulemusena, asendab mehe nõusolek naise kunstlikuks viljastamiseks isaduse omaksvõtu avaldust.”;

31)paragrahvi 30 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) kande number.”;

32)paragrahvi 32 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Surmakoha ja -aja andmed registreeritakse arstliku surmateatise, politseiasutuse teatise või isiku surnuks tunnistamise kohtulahendi alusel.”;

33)paragrahvi 32 lõiget 5 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Matmiskohaks ei märgita surnu tuhastamise kohta.”;

34)paragrahvi 32 lõike 7 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Tundmatuks jäänud isiku eesnime väli jäetakse tühjaks ja perekonnanime asemel märgitakse „tundmatu mees”, „tundmatu naine” või „tundmatu isik”.”;

35)paragrahvi 34 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Surma registreerimisel annab avaldaja surnu isikut tõendava dokumendi perekonnaseisuametnikule. Eestis väljaantud isikut tõendava dokumendi edastab perekonnaseisuasutus ühe kuu jooksul selle esitamisest arvates Politsei- ja Piirivalveametile. Välisriigis väljaantud isikut tõendava dokumendi edastab valla- või linnavalitsus ühe kuu jooksul selle esitamisest arvates koos kande väljatrükkidega oma asukohajärgsele maavalitsusele. Maavalitsus edastab isikut tõendava dokumendi ühe kuu jooksul selle saamisest arvates surnu kodakondsusriigi Eestis asuvale välisesindusele. Kui surnu kodakondsusriigi välisesindust Eestis ei asu, edastab maavalitsus surnu välisriigis väljaantud isikut tõendava dokumendi Välisministeeriumile.”;

36)paragrahvi 35 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Perekonnaseisuasutus tühistab või muudab surmaandmed ja muudab vajaduse korral muid perekonnaseisuandmeid ametiülesande korras, kui on tõendatud, et isik, kelle surm registreeriti, on elus, et registreeritud on vale isiku surm või et surm on muul põhjusel ilmselgelt alusetult registreeritud, samuti kui tundmatu surnuna registreeritud isik on tuvastatud ja on koostatud uus arstlik surmateatis.”;

37)paragrahvi 36 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) kande number.”;

38)paragrahvi 37 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Abiellumiseks esitavad abiellujad perekonnaseisuasutuses, kus soovitakse abielu sõlmida, või abielu sõlmimise kinnitamise õigust omavale vaimulikule isiklikult kirjaliku ühise abiellumisavalduse.”;

39)paragrahvi 37 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 sätestatud andmete muutmise avalduse võib perekonnaseisuasutusele, kus esitati abiellumisavaldus, esitada üks abiellujatest.”;

40)paragrahvi 38 lõikest 3 jäetakse välja tekstiosa „, ning esitama käesoleva seaduse §-s 39 sätestatud abieluvõimetõendi”;

41)paragrahv 39 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 39. Abieluvõimetõendi esitamine Eestis abiellumiseks

(1) Abieluvõimetõend on abielluja elukohta- või kodakondsusriigi väljastatud dokument, millega tema elukohta- või kodakondsusriigi pädev asutus kinnitab, et isikul puuduvad takistused abielu sõlmimiseks tema elukohta- või kodakondsusriigi õiguse järgi.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tõend kehtib sellel märgitud ajani, kuid mitte kauem kui kuus kuud selle väljastamisest arvates. Tõend peab abielu sõlmimise ajal kehtima.

(3) Abieluvõimetõendi peab esitama isik, kelle elukoht on välisriigis või kes on elanud Eestis alla kuue kuu vahetult enne abiellumisavalduse esitamist.

(4) Määratlemata kodakondsusega isik, kellele on väljastatud Eesti pikaajalise elaniku elamisloa või alaline elamisõigus, ja Eesti kodanik annavad juhul, kui nende elukoht on välisriigis või kui nad on elanud Eestis alla kuue kuu vahetult enne abiellumisavalduse esitamist ning kui nad ei saa mõjuval põhjusel abieluvõimetõendit esitada, perekonnaseisuametniku juures abielu sõlmimise menetluse käigus kirjaliku kinnituse selle kohta, et takistused abielu sõlmimiseks puuduvad. Kinnitus asendab abieluvõimetõendit.

(5) Välisriigi kodanikule, kelle elukoht on välisriigis või kes on elanud Eestis alla kuue kuu vahetult enne abiellumisavalduse esitamist ja kes mõjuval põhjusel ei saa abieluvõimetõendit esitada, võib kohus, kelle tööpiirkonnas kavatakse abielu sõlmida, anda loa abielu sõlmimiseks ilma tõendita. Luba kehtib kuus kuud.

(6) Abieluvõimetõendit ei pea esitama isik, kes on Eestis elanud vähemalt kuus kuud vahetult enne abiellumisavalduse esitamist ja kelle perekonnaseisuandmed kajastuvad rahvastikuregistris.”;

42)paragrahvi 40 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Abieluvõimetõendi väljaandmise avalduses märgitakse lisaks käesoleva seaduse § 9 lõikes 5 nimetatud andmetele, millisesse riiki tõend esitatakse ja selle isiku nimi, sugu, isikukood või selle puudumisel sünniaeg, sünnikoht, elukoht ja perekonnaseis, kellega avalduse esitaja abielluda soovib.”;

43)paragrahvi 41 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui perekonnaseisuametnikul tekib kahtlus abiellumisavalduses esitatud andmete, välja arvatud statistiliste andmete õigsuses, pikendatakse abielu sõlmimise tähtaega ning selgitatakse välja õiged andmed. Tähtaega võib pikendada kuni käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tähtajani. Kui abielu sõlmimise takistust ei kõrvaldata, jäetakse abielu sõlmimata.”;

44)paragrahvi 41 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kui abiellujad ei ilmu määratud ajal abielu sõlmima ega teata ilmutata jäämise põhjust, loetakse, et nad ei ole abielu sõlmimise avaldust esitanud.”;

45)paragrahvi 42 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Abielu sõlmimist perekonnaseaduse kohaselt kinnitanud perekonnaseisuametnik kirjutab vahetult pärast abiellujatelt jaatava vastuse saamist abielukande eeltäidetud väljatrükile kellaaja, esitab väljatrüki abiellunutele allkirjastamiseks ning allkirjastab seejärel väljatrüki ka ise.

(2) Perekonnaseisuametnik teeb abielukande rahvastikuregistris abielu sõlmimise päeval või hiljemalt sellele järgneval tööpäeval. Pärast kande tegemist kannab perekonnaseisuametnik abielukande eeltäidetud väljatrükile kande numbrit ja kuupäeva, oma nime ning allkirja. Eelmises lauses nimetatud kande väljatrükk loetakse käesoleva seaduse § 7 lõikes 10 sätestatud väljatrükiks.”;

46)paragrahvi 42 lõike 4 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

47)paragrahvi 42 lõiked 6 ja 7 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Abielu sõlmimist perekonnaseaduse kohaselt kinnitanud vaimulik kirjutab vahetult pärast abiellujatelt jaatava vastuse saamist abielukandele kellaaja ning esitab abiellunutele allkirjastamiseks abielukande ja seejärel allkirjastab kande ka ise.

(7) Vaimulik edastab kolme tööpäeva jooksul pärast abielu sõlmimise kinnitamist abiellunute allkirjastatud paberil abielukande ning käesoleva seaduse § 37 lõikes 2 nimetatud abiellumisavalduse koguduse asukohajärgsele maavalitsusele. Maavalitsus võtab paberil abielukande andmed andmehõivega rahvastikuregistrisse üle hiljemalt abielukande saamisele järgneval tööpäeval. Seejärel kannab maavalitsuse perekonnaseisuametnik vaimuliku koostatud paberil abielukandele andmehõivekande numbrit ja kuupäeva, oma nime ning allkirja. Andmehõivekandele lisatakse viide vaimuliku koostatud abielukandele.”;

48)paragrahvi 42 täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Kui vastavalt abiellumisavaldusele on abikaasade valitud varasuhteks vara juurdekasvu tasaarvestus või varalahusus, esitab maavalitsus käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud andmehõivekande tegemise päeval kinnistusosakonnale, kelle tööpiirkonnas maavalitsus asub, vastavasisulise teate koos digitaalallkirjastatud abiellumisavalduse ärakirjaga abieluvararegistrisse kande tegemiseks.”;

49)paragrahvi 43 lõike 1 punktist 4 jäetakse välja sõnad „koht ja”;

50)paragrahvi 43 lõike 1 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

51)paragrahvi 45 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui abikaasa ei saa mõjuval põhjusel abielu lahutamise ühise avalduse esitamiseks perekonnaseisuasutusse ilmuda ja ta esitab notariaalselt tõestatud eraldi avalduse, tehakse abielu lahutamise kuupäev teatavaks avalduse isiklikult perekonnaseisuasutuses esitanud abikaasale ning abielu lahutamise kuupäev loetakse sellega mõlemale abikaasale teatavaks tehtuks.”;

52)paragrahvi 45 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud abielu lahutamise kuupäeva muutmiseks võib avalduse esitada üks abikaasadest. Sel juhul tehakse abielu lahutamise uus kuupäev teatavaks avalduse isiklikult perekonnaseisuasutuses esitanud abikaasale ning abielu lahutamise uus kuupäev loetakse sellega mõlemale abikaasale teatavaks tehtuks.”;

53)paragrahvi 46 lõikes 2 asendatakse sõna „blanketi” sõnaga „väljatrüki”;

54)paragrahvi 48 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) mõlema abikaasa isikunimi ja isikukood;”;

55)paragrahvi 48 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Abielulahutuse kanne tehakse rahvastikuregistris abielu lahutamise päeval. Pärast kanne tegemist kannab perekonnaseisuametnik lahutuskanne eeltäidetud väljatrükile kanne numbri ja kuupäeva, oma nime ning allkirja. Eelmises lauses nimetatud kanne väljatrükk loetakse käesoleva seaduse § 7 lõikes 10 sätestatud väljatrükiks.”;

56)seadust täiendatakse peatükiga 3¹järgmises sõnastuses:

„3¹. peatükk **SOO MUUTMISEGA SEOTUD ANDMETE REGISTREERIMINE**

§ 49¹. Rahvastikuregistri andmete muutmine soo muutmise tõttu

(1) Rahvastikuregistri andmete muutmiseks soo muutmise tõttu esitab isik maavalitsusele kirjaliku avalduse ja arstliku ekspertiisikomisjoni otsuse soo muutmise kohta.

(2) Soo muutmisel kantakse rahvastikuregistrisse järgmised andmed:

- 1) eesnimi, sugu ja isikukood;
- 2) avaldaja perekonnanimi nimeseaduse §-s 15 sätestatud tingimustel.

(3) Sugu muutnud isikuga seotud muid andmeid ja perekonnaseisukandeid rahvastikuregistris ei muudeta.

§ 49². Soo muutmise tõend

(1) Sugu muutnud isikule väljastatakse perekonnaseisuandmete väljavõte soo andmete muutmise kohta.

(2) Soo muutmise tõendi vormi kehtestab regionaalminister määrusega.

(3) Taotluse korral lisatakse soo muutmise tõendile väljavõte muudest andmetest.

(4) Soo muutmise tõendi väljastamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.”;

57)paragrahvi 50 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui isiku perekonnaseisu muudatused on kinnitatud või tuvastatud välisriigis, kantakse muutunud või tekkinud perekonnaseisuandmed andmehõivekandega rahvastikuregistrisse juhul, kui muudatusi Eestis tunnustatakse. Andmed kantakse rahvastikuregistrisse andmehõivekandega välisriigi perekonnaseisudokumendilt ulatuses, milles Eestis vastavaid perekonnaseisuandmeid registreeritakse. Kui välisriigi dokumendil puuduvad eelmises lauses nimetatud andmed, otsustab kannet tegev ametnik, kas olemasolevate andmete alusel teha andmehõivekanne või mitte.”;

58)paragrahvi 50 lõiget 2 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Avalduse võib esitada suuliselt.”;

59)paragrahvi 51 lõike 1 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui Eestis taotleb perekonnaseisutoimingu tegemist käesoleva seaduse §-s 50 nimetatata isik, peab ta andmehõivekande tegemiseks esitama perekonnaseisuametniku põhjendatud nõudmisel enda kohta järgmistel juhtudel järgmised välisriigi perekonnaseisudokumendid.”;

60)paragrahvi 51 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Andmehõive tegemisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 50.”;

61)seadust täiendatakse §-ga 54¹järgmises sõnastuses:

„§ 54¹. Andmehõive enne 2010. aasta 1. juulit koostatud Eesti perekonnaseisuaktilt

(1) Enne 2010. aasta 1. juulit koostatud perekonnaseisuaktilt kantakse perekonnaseisuandmed rahvastikuregistrisse andmehõivekandega isiku avalduse alusel või ametiülesande korras. Avalduse võib esitada suulises vormis.

(2) Kanne tegemisel kantakse rahvastikuregistrisse andmed perekonnaseisuaktilt ulatuses, milles Eestis vastavaid kandeid tehakse. Andmete rahvastikuregistrisse kandmisel arvestatakse vastavasse akti kantud andmekoosseisu.”;

62)seadust täiendatakse §-dega 55¹–55³järgmises sõnastuses:

„§ 55¹. Enne 2014. aasta 1. jaanuari sooritatud perekonnaseisuametniku eksami kehtivusaeg

(1) Enne 2014. aasta 1. jaanuari sooritatud perekonnaseisuametniku eksam kehtib viis aastat perekonnaseisuametnikuna tegutsemise õiguse andmise päevast arvates.

(2) Enne 2014. aasta 1. jaanuari väljastatud tunnistustel märgitud perekonnaseisuametnikuna tegutsemise õiguse kehtivus lõpeb viie aasta möödumisel vastava õiguse andmise kuupäevast. Pärast viie aasta möödumist kohaldatakse käesoleva seaduse § 4 lõikes 3 sätestatud.

§ 55². Enne 2010. aasta 1. juulit jõustunud surnuks tunnistamise kohtulahendi alusel surma registreerimine

(1) Enne 2010. aasta 1. juulit jõustunud surnuks tunnistamise kohtulahendi alusel registreerib surma maavalitsus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul esitatakse maavalitsusele kirjalik avaldus surma registreerimiseks ja surnuks tunnistamise kohtulahend. Maavalitsuse perekonnaseisuametnik võib surnuks tunnistamise kohtulahendi alusel registreerida surma ka ametiülesande korras.

(3) Surnuks tunnistamise kohtulahendi alusel tehakse surmakanne ja surma registreerimise avalduse esitajale väljastatakse tema soovil surmatõend.

§ 55³. Enne 1995. aasta 1. jaanuari kohtus toimunud abielulahutuse registreerimine

(1) Enne 1995. aasta 1. jaanuari tehtud abielulahutuse kohtuotsuse alusel registreerib abielu lahutuse maavalitsus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul esitatakse maavalitsusele kirjalik avaldus abielulahutuse registreerimiseks koos kohtuotsuse ning riigilõivu tasumist tõendava dokumendiga või andmetega, mis võimaldavad riigilõivu tasumist kontrollida. Avalduse võib esitada ka ainult üks abikaasast.

(3) Abielulahutus registreeritakse lahutuskandega kohtuotsuse andmete alusel ning lahutusotsuse registreerimisavalduse esitajale väljastatakse tema soovil abielulahutuse tõend.”.

§ 2. Rahvastikuregistri seaduse muutmine

Rahvastikuregistri seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 21 lõike 1 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11) andmed vanema hooldusõiguse kohta (hooldusõiguse kuuluvus, hooldusõiguse osaline või täielik üleandmine ühele vanemale, hooldusõiguse peatumine ja taastamine, hooldusõiguse piiramine, hooldusõiguse täielik äravõtmine, lapse eraldamine perekonnast);”;

2)paragrahvi 22 lõike 2 punktid 10¹, 11¹, 12¹, 14¹ ja 18 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 23 lõige 2¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2¹) Andmete alusdokumendi andmeteks on ka digitaalne alusdokument ning selle koostamisel või kande tegemisel kasutatavad:

- 1) dokumentide andmed;
- 2) avaldajate andmed;
- 3) statistilised andmed;
- 4) märkused;
- 5) sünnitõend;
- 6) abielutõend;
- 7) abielulahutuse tõend;
- 8) surmatõend;
- 9) rahvastikuregistri väljavõte;
- 10) perekonnakiri;
- 11) perekonnaseisuandmete kartoteek.”;

4)seaduse 4. peatükki täiendatakse §-ga 25²;järgmises sõnastuses:

„§ 25². Rahvastikuregistri dokumendihaldus

Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetluse käigus saadud ja loodud dokumenti, mis on registreeritud rahvastikuregistris, ei pea haldusorgan registreerima asutuse dokumendiregistris.”;

5)paragrahvi 26 lõiget 2 täiendatakse punktidega 26¹ ja 26²;järgmises sõnastuses:

„26¹) otsustatakse ühise hooldusõiguse lõpetamine;
26²) otsustatakse hooldusõiguse üleandmine, peatamine, taastamine, piiramine või äravõtmine;”;

6)paragrahvi 52 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) isiku soo andmete muutmisel isiku avalduse ja arstliku ekspertiisikomisjoni otsuse alusel;”;

7)paragrahvi 71 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Füüsilisel ja juriidilisel isikul on õigustatud huvi korral õigus juurdepääsuks järgmistele andmetele:
1) käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktides 1–16 sätestatud andmed, välja arvatud andmed surma põhjuse kohta;
2) käesoleva seaduse § 22 lõikes 2 sätestatud andmed;
3) surma või surnuks tunnistamise tõttu isiku kohta rahvastikuregistri arhiivi kantud andmed.”;

8)paragrahvi 71 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud andmetele on füüsilisel ja juriidilisel isikul õigus juurdepääsuks üksnes juhul, kui neile andmetele ei ole kehtestatud juurdepääsupiirangut.”.

§ 3. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmine

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 55 lõike 4 punkt 9² tunnistatakse kehtetuks.

§ 4. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 46 lõiget 1 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) soo muutmise tõendi esmakordne väljastamine.”;

2)paragrahvi 329 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Korduva sünnitõendi, surmatõendi, abielutõendi, abielulahutuse tõendi ja soo muutmise tõendi väljastamise eest tasutakse riigilõivu 3,19 eurot.”;

3)paragrahvi 329 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1347/2000 (ELT L 338, 23.12.2003, lk 1–29), alusel tõendi väljastamise eest abieluasjades tehtud kohtuotsuse kohta tasutakse riigilõivu 10 eurot.”.

§ 5. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2014. aasta 1. jaanuaril.

Ene Ergma
Riigikogu esimees